

Pálya mellett

Van egy régi kínai mondás, bölcsesség, amely szerint az ember akkor nem élt hiába, ha megvalósította a következő három föltétel valamelyikét:

1. valami maradandót alkotott, ami miatt az utókor tisztelni fogja, neve nem merül feledésbe;
2. jóra való, becsületes utódokat nevelt föl, hagyott maga után,
3. vagy elültetett és gondozott legalább száz fát.

*

Mivel magyartanári hivatásom keretében ezekre nemigen volt lehetőségem (bár tanítványaink emlékezetében élünk még egy ideig, s alkalomadtán föl is merülünk néha, ugyanakkor merem remélni azt is, hogy többségükre sikerült jótékonyan hatni az irodalom által), ezért a pályámmal párhuzamosan végzett tevékenységeimet veszem sorra.

Bár nem vonatkozik konkrétan egyik föltételre sem, először mindenképpen a katonaságról szólnék, mivel errefelé a valamikori férfiasság jelképe volt a hazát szolgálni...

1969 őszén berendeltek egy évre a niši páncélos hadtest kaszárnyájába, hogy eleget tegyek hazafias kötelezettségemnek. Életem minden bizonynyal legértelmetlenebb időszak volt ez, mert lényegében sem szokásbeli, sem ismereti tapasztalatokat nem szereztem. Mivel én voltam a legidősebb a században, meg iskolánk egyik volt tanulója is oda került, mindenki csak Uciónak nevezett. Nem tekintettek társuknak már csak azért sem, mert két hét után bekerültem az irodába. Csak egy zentagunarasi megtermett magyar parasztyerek fordult hozzám időnként, mert nem tudott semmit szerbül. Parancsnokunk egy régi vágású háború előtti lovaskapitány volt, aki nem tett mást, csak egy pálcával a kezében (valószínűleg egykori lovag-

lópalcáját helyettesítette) sétált a kaszárnyában egyik irodából a másikba. Az írnoke egy leszerelés előtt álló mérnök volt, annak kellett betanítania engem, az újoncok között az egyetlen egyetemi végzettségűt. Amikor leszerelt, én végeztem mindent a kapitány helyett: oktatói-foglalkoztatási tervek összeállításától a napi parancsokon át az ügyeletesség és őrség meg a kimenők beosztásáig. Pénzem volt bőven, mert az iskolából elküldték a kilenchravi meg év végi elszámoláskor nekem járó többletet (akkor még volt ilyen), meg csomag is érkezett otthonról, s tavasszal azt vettem észre, hogy meghíztam. Sosem éreztem azóta sem olyan fizikai tehetetlenséget, mint akkor, amikor képtelen voltam átjutni a gyalogsági akadályok deszkafalán, pedig már odaérkezésünk első hetében új csúcst értem el azokon a gyalogsági akadályokon, hisz kitűnő erőnlétben voltam. Ezután kapitányom ellenkezésével dacolva csak sportoltam (futottam, kézilabdáztam, sakkoztam), s be is kerültem a kaszárnya csapatába a tavaszi sportbajnokságokra. A kaszárnyaparancsnokhoz mentem raportra, amikor nem akart elengedni. Kénytelen volt mással helyettesíteni, s a bosszúja az volt, hogy az utolsó két hetemet a katonaságnál őrségen töltöttem egy eldugott helyen valami raktárakat őrizve, ahol korábban még lőtték is a katonákra.

Itthon a nyolcvanas évek elején beosztottak egy helyi folyami területvédelmi egységbe, mivel gyors sportcsónakunk volt. S csak az akkori néhány gyakorlaton éreztem azt, hogy itt a Tiszán valóban szülőföldemet védeném...

Számomra egyetlen érdekesség ott a niši kaszárnyában egy novellába illő történet volt, amit azonban csak most nemrég írtam meg. Minden katonának az volt a vágya, hogy kimenőt kapjon a városba (talán csak én erősítettem kivételként a szabályt), ezért szinte az egész század irigyelte a katonarendőröket, akik a városban végezték kötelezettségüket. Az újságok arról cikkeztek ott abban az időben, hogy valaki sorban kirabolta a helyi ékszerboltokat, az elkövetőt azonban sehogyan sem tudták kézre keríteni. Egy alkalommal két katonarendőr a kaszárnyánkból éppen a színhely közelében volt. Sikerült is személyleírást adniuk a tettesről, de az ügyön dolgozók ezzel sem mentek sokra. Már-már feledésbe merült volna az egész, amikor a kaszárnyánkban kitört a botrány. Az a két katonarendőr leszerelésük előtti napon brutálisan összeverekedett. Mint kiderült, ők voltak a tettesek, s a zsákmányt a kaszárnya egyik épületének padlásán rejtették el, de nem voltak elég figyelmesek, mert valaki megdézsmálta, ők pedig egymást gyanúsították. Hogy ki volt a nevető harmadik, sosem derült ki.

1.

Az első föltétel teljesítése, hogy maradandót alkossak, talán valamilyen sportteljesítmény lett volna, de sajnos csak vágyaimban. Igazán kiemelkedő sportoló nem lehettem, még ha adottságaim meg is lettek volna rá, a késői kezdés meg az igazán szakszerű edzőmunka hiánya miatt, míg a sporttal kapcsolatos hivatás lehetőségétől a sportorvosi vélemény fosztott meg. De ahogy megvalósítani nem tudtam álmaimat, úgy megszabadulni sem tőlük, mert a sportolás életem szerves részévé vált és maradt mindmáig. Az aktív sportolás megszakítása után nemcsak az iskolában fociztam meg kosaraztam szabad óráimon diákjaimmal, hanem a családdal is mindig aktívak voltunk. Nyaranta szinte minden vízi sportot űzünk a Tiszán vagy a tengeren, télen korcsolyázunk, sízünk, közben pedig itt a rendszeres futás, kerékpározás, pingpong...

Siker? Részben talán a korai gyermekkori játékból, a gombfociból idővel sportággá lett asztali labdarúgásban, amely a hetvenes-nyolcvanas években volt igazán népszerű nálunk. Ekkor minden idők legjobb hazai játékosának tartottak. 1993-ban alakult meg a nemzetközi szövetség, de én csak az 1996-os első vébén kapcsolódtam be a nemzetközi szabályok szerinti versenyekbe. Csapatunkkal már akkor (nagy meglepetésre) ezüstérmesek lettünk, én egyéniben pedig negyedik. Első sosem voltam világversenye-ken, de második világtörőn is meg 2004-ben vébén is párosban Kovács Józseffel, egyéniben pedig 2006-ban harmadik Eb-n, a IV. vébén pedig harmadik párosban Rákos Norberttel, ugyanakkor szülővárosom csapataival ötször is döntőt játszottunk a BEK-ben, illetve a bajnokok ligájában. Legutóbb éppen itthon, Óbecsén 2008-ban. Külön érdekesség, hogy egy ország három neve alatt is szereztem érme-eket világversenye-ken (Jugoszlávia, Szerbia és Montenegró, Szerbia). S az is, hogy a fővárosi Sport írt a sikereinkről, meg a Magyarországon most készülő új Sportlexikonba is bekerülünk, de a székvárosi tévé sporthíradója egyetlen alkalommal sem tartotta említésre méltónak, pedig Burány Endre osztálytársam volt a gimnáziumban...

Valami maradandó alkotására lehetőségként ott volt számomra az irodalom is, de mint Raffai Ferenc barátom írta: nem születtem elhivatott irodalmárnak. Pedig Tolnai Ottó 1968-ban a *Hol ó hol* című antológia előszavában a második Symposion-nemzedék jelentősebb költői közé sorolt. Túri Gábor pedig 1975. december 20-án a Magyar Szó kulturális mellékletében, a Kilátóban Legfiatalabb irodalmunk címmel ezt írja: Podolszki József első verseskötetének előszavában 1970-ben Vajda Gábor „a legfiatalabb jugoszláviai költők” közül „Raffai Ferenc, Börcsök László,

Böndör Pál és Kiss Jovák Ferenc”, valamint „Podolszki József, Cs. Simon István és Vicei Károly” nevét tartja említésre méltónak. Őt év távlatából ez a lista megdöbbentő dokumentumnak hat: ha ezekkel a nevekkal volt „fémjelezhető” akkori fiatal költészetünk, akkor milyen süllyesztő nyelte el ennek a nemzedéknek a felét? (Raffainak pl., akit Vajda az első csoport reprezentánsának tart, ma már nyoma sincs költészetünkben, munkássága már csak dokumentumértékű.)

Nos az én esetemben ez a süllyesztő egyértelmű: a tanári hivatás taposómalma, a percekre történő időbeosztás olyan korlátokat jelentett alkotó munkámban, mint pl. az emlékezetes Baudelaire-vers albatroszának a hajó fedélzete. Nem vagyok íróasztal mellett ülő alkat, nekem az íráshoz mozgalmasság, kutató, az ihletésnek szabad teret biztosító életvitel szükséges. Talán ha 1972-ben mégis elmegyek Újvidékre a Maticába... De így az akkor még megbecsült tanári hivatás és a kétes alkotói hírnév dilemmájában a harmonikus családi élet billentette a mérleg nyelvét az előbbi felé.

Az utóbbi időben kezdtem ismét aktívabban írni, s első önálló köteteim is kiadtam *Parton* címmel. Vegyes műfajú könyv: egy emlék-elbeszélés mellett verseket és novellákat tartalmaz.

Amit valóban maradandónak alkottam, bár csak viszonylagosan, az a házuk, ahol most lakunk. Ahogy haladtunk a kilencvenes évek felé, arra kényszerültem, hogy tanári munkám mellett még mással is foglalkozzam, amivel pótolhatom a család bevételét. A legjelentősebb tevékenységem az építés volt. Pénzt nem kerestem vele, de nagyon sokat megtakarítottam azzal, hogy a szakirodalomban utánanéztem, aztán pedig megfigyeltem az egyes munkafolyamatokat, és egyedül megcsináltam jóformán mindent. Csak az alap és a mennyezet kiöntésekor jött össze a társaság, meg a villany- és vízvezeték-hálózatot kötötte be szakember.

Amikor 1982-ben elhunyt az apám, örököltem három hold földet, amit a következő évtől a gépi munkálatokat megfizetve magam műveltem. A bevételből először a lakásunktól nem messze a Kisrétben egy kiparcellázott gyümölcsösben harmincszor harmincas telket vettünk, a szomszédokkal összefogva ketten kutat ástunk nála is meg nálunk is, majd lassan fölépítettem a házat. Nem volt könnyű, mert villanyáram hiányában kézi szerszámokkal kellett mindent kiviteleznem. Már akkor érezhető volt az energiaválság előszele. Áttanulmányoztam a szakirodalmat, s jól megjegyeztem, hogy nem fölfűteni nehéz a házat, hanem a meleget megőrizni, ezért kívülről fűthető régimódi búbos és körül lépcsőzetesen padkás banyakemencét raktam középre egy köbméter dunai homokkal alapzatában. Hasonlót, mint amilyen régen a tanyán volt. Három pótkocsi csutka elég egy időnyire az egész épület folyamatos és konstans fölfűtésére.

Megdöbbenő volt, hogyan romlott a mezőgazdaság helyzete a nyolcvanas évek derekától. Az első évben a három hold kukoricatermésből még megvehettem az alapokhoz szükséges anyagot meg az összes ajtót meg az ablakokat üvegezve, a másodikban a falazáshoz szükséges anyagot, míg a harmadikban már csak a cserepet. S mindezt lassan beépítettem a következő termésig. Nem volt könnyű, de ahogy mondani szokás, az tartotta bennem a lelket, hogy amit már megcsináltam, azt nem kellett még egyszer.

Az utolsó építményem egy tizenegyszer ötös terem volt a telek végében, amelyet fiatalabb lányunk házasságkötésekor avattunk föl, s ahol már az unokák is játszanak, ütik a pingponglabdát.

2.

A második föltétel, az utódok tekintetében (bár három gyereket szeretünk volna, de csak kettő sikerült) nyugodt lelkiismerettel mondhatjuk feleségemmel, hogy megtettünk értük mindent. Azt a megalázó 1993-as évet sosem feledjük, amikor mindketten Újvidéken voltak egyetemen, mi pedig fizetéskor siettünk a sarokra márkát venni a lakbérre. Megtörtént, hogy én a műszakiban egy órával előbb kaptam kézhez a pénzt, mint ő a gimnáziumban, s egy óra múlva övé egyharmaddal kevesebbet ért...

Kibírtuk azt is (az autótól is megváltunk), de a lányok minden külső segítség, ösztöndíj nélkül befejezték egyetemi tanulmányaikat. Mindketten szülővárosukban dolgoznak: az idősebb fogorvosként, a fiatalabb pedig pszichológusként.

Emlékszem, Zentán az érettségi negyvenedik évfordulóján az osztályfőnöki órán társaim zöme azt panaszolta, hogy ritkán, évente csak pár alkalommal van együtt a család, hiányoznak az unokák. Egyetlen voltam velük szemben, aki állandóan a családdal, az unokákkal van, hisz fiatalabb lányunk – miután elvált – a két unokával odaköltözött hozzánk a Gyümölcsös utcai kiseréti házba, de az idősebb is ott lakik pár száz méterre, s ők is mindennapos vendégek nálunk.

Az utódok kezdeményezése az egyik kései hobbim: a filatélia, a bélyegyűjtés. A lányok kaptak rá kisiskolás korukban. Próbáltam lebeszélni őket róla, mert Raffai Ferenc barátom által jól tudtam, hogy bélyeget gyűjteni csak komolyan kell vagy sehogy. Ők azonban állhatatosak maradtak, úgyhogy kénytelen voltam belemélyedni a katalógusokba. Egyszer a kezembe akadt egy jugoszláv bélyeg nyomdahibás példánya, s a végén az történt, hogy a lányok hamarosan abba is hagyták a lepkék, halak és mesemotívumok gyűjtését, én pedig a jugoszláv bélyegkülönlegességek szenvedélyes tanulmányozója, gyűjtője lettem. Többek között tanulmányokat is írtam a

jugoszláviai és a magyarországi bélyegkiadványok helyesírásáról, mert volt hiba bőven mindkét ország bélyegein. A mi bélyegeinken különösen sok a hiba a nem szerbhorvát nyelvű föliratokban. Céлом a figyelem felkeltése volt, hogy küszöböljük ki a hibákat, hisz a bélyegek a világ minden tájára eljutva prezentálják a kibocsátó országot. A belgrádi, a zágrábi, az újvidéki filatéliai folyóiratok folytatásban le is közölték írásaimat, míg odaátról a főszerkesztőtől csak egy önérzetes hangú levelet kaptam, hogy őket a jugoszláv bélyegek helyesírása nem érdekli, Magyarországon pedig vannak megfelelő szakképesítésű lektorok, akik ellenőrzik a bélyegeiket...

Idővel terjedelmes anyagom gyűlt össze, kb. négyszáz kiállítási lap. Nagy részét magam találtam, mert a szakirodalom ismeretében tudtam, mit hol keressek, de elég sok pénzt is beleöttem. Kiállításokon vettem részt sikeresen, szaktekintélynek számítottam, de az elektromos üzenetküldés fejlődése, valamint a postai pénztárgépek mind gyakoribb használata miatt az igazi bélyeggyűjtés mára már agonizál.

Ide kapcsolódik még a KMV is, hisz a lányok, amikor meghallották, mit akarok elvállalni, azzal fogadtak, hogy nem kell ez nekem, hisz így sincs elég időm a családra. Az idő. Igen, éppen az idő volt már vészesen kevés, mert 1997 februárjában keresett föl Lajber György, a Magyar Szó óbcesei munkatársa, a községi végrehajtó tanács akkori alelnöke és művelődési kérdésekkel megbízott tagja (aki már 1968-ban az ifjúsági szövetség művelődési bizottságának elnökeként Kartag Nándorral és Bagi Ferenc tanár úrral ott volt a második vetélkedőnél), hogy vállaljam el a továbbiakban a KMV szervezését, mert Varnyú Ilona kolléganő, akit a jubiláris, XXX. vetélkedő kerekasztal-értekezletén többen bíraltak, visszavonhatatlanul lemondott.

A KMV akkor indult, amikor én dolgozni kezdtem, s jól emlékszem még a zenei vetélkedésekre is a zeneiskola pincéjében. Főlkészítő tanárként több-kevesebb sikerrel mindig ott voltam, de az egészen más volt, mint megszervezni a rendezvényt. Azzal a kikötéssel vállaltam, hogy együtt szervezzük Lajber Györggyel. Mindig mindent megbeszélünk. Újságírói kapcsolatai révén kommunikatívabb volt, s ő fogta össze a szálakat a zentai KSZV és a temerini népzenei és néptáncvetélkedő szervezőivel, övé volt a támogatás biztosítása, a kísézőrendezvények, az étkeztetés megszervezése, enyém pedig a szakmai-tanári munka. Ez a munkamegosztás nagyszerűen működött. Az első, illetve a XXXI. volt a legnehezebb nemcsak időszűke miatt, hanem mert a nulláról kezdtünk mindent. Varnyú Ilona kolléganő ugyanis semmit nem hagyott ránk, teljesen elzárkózott, tapasztalatait, a vetélkedős kapcsolatokat megőrizte magának, sőt pár évig egy új, párhuzamos rendezvényt is szervezett: a magyar középiskolás, illetve gimnáziumi önképzőkörök találkozóját.

Az önkormányzat a vetélkedő mögé állt, s fokozott tempóban megkezdte a munkát. Úgy szerveztük a háromnapos óbecsei központi rendezvényt diákjaimmal, hogy magukénak érezzék a vetélkedőt. Mindent ők végeztek: a képzőművészeti kiállítás fölállításától, a színpad díszítésétől, a vendégfogadástól és az elszállásolástól kezdve a díjak előkészítésén, a műsorfüzet és az oklevelek nyomtatásán keresztül a műsorvezetésig, a díjak átadásáig stb. A gálaműsort igyekeztünk pergőbbé tenni, s én csak a háttérből irányítottam. A kezdet nehéz volt, de mivel mindig bevontam a fiatalabb tanulókat is, idővel kialakult egyfajta folytonosság.

1998-ban és még két alkalommal a KMV mintájára Óbecse testvérvárosában, Szekszárdon az I. Béla Gimnázium és Informatikai Középiskola Póla Károly igazgató úrral az élen arra vállalkozott, hogy megszervezi a Kárpát-medencei magyar középiskolások művészeti találkozóját. Vajdaságot a KMV-n díjnyertes szavalók, szövegmondók és irodalmárok képviselték sikerrel: Farkas Ida verseivel, Losoncz Dávid prózamondásával érdemelt ki díjat. A háromnapos rendezvény zárásakor a szervezők megköszönték a résztvevőknek, hogy a határokon átlépve, Szekszárdba varázsolták – mint cseppbe a tengert – a Kárpát-medencében élő magyarság összetartozását.

1999 áprilisában a bombázás miatt a kellő előkészületek ellenére is elmaradt a vetélkedő éppúgy, mint a tanítás is a tanév végéig, de azután zavartalanul zajlott a rendezvény minden évben.

A korábbi tapasztalatokból okulva arra törekedtünk, hogy önállósítsuk, legalizáljuk, civil szervezetként bejegyeztessük a vetélkedőt az akkor még szövetségi belügyminisztériumban, nemcsak politikamentes jellegének megőrzése, hanem a hatékonyabb ügyvezetés végett is, amit a saját folyószámla biztosíthatott. Megtartottuk az alakuló közgyűlést, elnökséget választottunk, amelybe kettőnkön kívül az óbecsei gimnáziumi önképzőkör mindenkori elnöke, a társszervezők: a zentai KSZV és a temerini népzenei és néptáncvetélkedő képviselői, a Képes Ifjúságnak mint védnöknek a mindenkori főszerkesztője, Knézi Péter jogász és még két fiatal került.

2003-ban, a XXXVI. KMV évében a vetélkedő (kétszeres nagykorúsága idején) megkapta a Szenteleky Kornél Irodalmi Díjat, mivel hosszú évek során érvényesülési teret biztosított tehetséges fiataljaink számára, támogatta és motiválta művészeti tevékenységüket, sok későbbi írónak, költőnek, színművésznek adott kezdő lendületet. „A vajdasági magyar kultúra kreatív értelmiségének kinevelésében és utánpótlásában vállalt figyelemre méltó szerepet” – áll az indoklásban.

Időközben új műfajokkal is bővült a KMV: a beszédművészet keretében a drámai monológgal és az énekelt versek kategóriájával, a KSZV

keretében a filmművészzel, a képzőművészetben pedig a számítógép nyújtotta új technikával.

2006-ban idő előtti nyugalmazásom ellenére volt tanítványaimmal megszerveztük a XXXIX. vetélkedőt, s Lajber Györggyel besegítettünk a következő évi jubilárisba is, amelyet már Cseri Angéla kolléganő és egy a KMV-n felnövő fiatal gárda szervezett Szilágyi Miklóssal, Csőke Csillával, Magyar Attilával az élen.

3.

Végül a kínai bölcsesség harmadik tétele: a fák.

A telken, ahol építettünk, csak négy hatalmas fél évszázadnál öregebb téli körtefa maradt meg, a többi helyére főleg almát telepítettem, két-két barackot, cseresznyét és meggyet meg egy sor asztali szőlőt.

Három anyósom volt, illetve egy még most van is, de ők nem az én érdemem, hanem apósomé, ki miután viszonylag korán elveszítette az igazi anyósomat, a második feleségét pedig egy motorkerékpár-balesetben, harmadszor is megnősült. Apósomat 1993-ban motorhajtás közben érte a szívroham, amely az esés belesegítésével végzett is vele. Ezután hetente kétszer eljártam besegíteni a ház körüli munkák elvégzésébe. Mivel szűkös időket éltünk, s anyósomnak egy félreeső földdarabja volt a Karakter nevű határrészben, a várostól kb. hat kilométerre Péterréve felé a kis és a nagy tiszai töltés találkozásánál, az egykori Tisza-mederben. Kértem, adja el nekem, hogy ott gyümölcsöst telepítsek nyugdíjas éveinkre. Nekem adta, s a húsz méter széles és kétszáz méter hosszú kukoricaföldbe három sor gyümölcsfát, főleg szilvát telepítettem. Az első években szinte megerőszkoltam a szilvafákat, mert nem engedtem őket a magasba, hanem ágaikat lekötve tányérszerűre alakítottam őket. Nem igényel ez a gyümölcsös sok időt: kétnapi metszést, háromszor kb. egy-két órai permetezést a háti motorossal, s csak szilvaéréskor van huzamosabb két-három heti munka.

Javában termő gyümölcsös már, szeretek is ott kint, s bár különös nyugalom tölt el, amikor a kistöltésről végignézek a három egyforma fason, azért valamiért mindig sietek vissza. Néhány évvel ezelőtt meg is jártam. November vége volt, nem túl hideg, s estig metszettem. Már sötétedett, amikor az apósom után örökölt motorral hazaindultam a töltésen. A város alá érve valószínűleg a sétány lámpáinak fénye miatt a motorlámpa ellenére sem vettem észre, hogy valaki leengedte a sorompót, amely arra szolgál, hogy esős időben lezárják a közlekedést a töltésen. Úgy jártam, mint a lovas a rajzfilmben, akit egy lelógó ág levesz a lóról... Az volt talán a szerencsém, hogy a kormány alulról egy kissé elérte a vascsövet. A másodperc

töredéke alatt az villant át rajtam: sorompó, végem! Ugyanakkor ennyi talán elég volt ahhoz, hogy testem ösztönösen megfeszüljön, meg elég jól föl is voltam öltözve, úgyhogy amikor a vascső (amely kb. hetvenfokos szögben begörbült) hanyatt vágott, nem maradtam ott. Egy ideig azért hanyatt fekvé riadtan lestem, tudok-e majd egyáltalán levegőt venni. Sikerült. Aztán valahogy föltápáskodtam, közben éreztem, hogy hüvelykujjam tőből kifordult. A motor tizenvalahány méterrel a sorompó után dőlt el, a holmi az oldalkosárból szanaszét. Alig tudtam hajolni, de valahogy összeszedtem, csak a szemüvegem nem találtam. Közben egy ember jött kerékpárral kutyát vezetve, s nem akarta hinni, hogy én görbítettem el a vascsövet, s azt mondta, hogy negyedórával előbb, amikor elindult a töltésen, nem volt leengedve a sorompó. Mivel csak pár száz méterre lakunk a töltéstől, mondtam, hogy haza tudom tolni a motort, s amikor megigazítottam a sisakot a fejemre, éreztem, hogy ott van a szemüveg a fejem búbján... Mire a vőnk Újvidékre ért velem, a hideg rázott, reszkettem, mint a nyárfalevél. Nem akartam hinni a doktornőnek, amikor a röntgen- és az ultrahangos vizsgálat után azt mondta, hogy nagy szerencsém van, nincs belső sérülésem. Ujjamat azonban a különleges spirális törés miatt három alkalommal is gipszelték, majd újraillesztették, mégsem nőtt össze jól.

Feleségem a motort rögtön eladatta velem, sőt a gyümölcsöst is árulom, de annak ellenére, hogy csak annyit kérek érte, mintha üres földterület lenne, illetve annyit, amit két év viszonylag jó termése meghoz, nem akad rá vevő. Mintha senki nem akarna ma már dolgozni...

*

Ahogy most a végén átnézem ezt a szöveget, azaz az életem, elégedettnek kellene lennem, de sem ezt, sem csalódottságot nem érzek.

Talán azért, mert ki tudja, mit tartogathat még az élet számomra, ha nem hagyott el ott a töltésen a sorompónál.